

B. ANALYTICKÁ ČÁST

B. 1. ZÁKLADNÍ DEFINICE ÚZEMÍ

Správní obvod obce s pověřeným obecním úřadem Jilemnice (dále jen SO POU Jilemnice) se nachází v okrese Semily v Libereckém kraji. Svoji východní hranicí sousedí se správním obvodem obce s rozšířenou působností Vrchlabí z Královehradeckého kraje, na jihu se správním obvodem Nová Paka téhož kraje. Krátkým horským úsekem na severu hraničí se sousedním Polskem. V rámci kraje se nachází západním směrem správní obvod Semily a severozápadně správní obvod Rokytnice nad Jizerou.

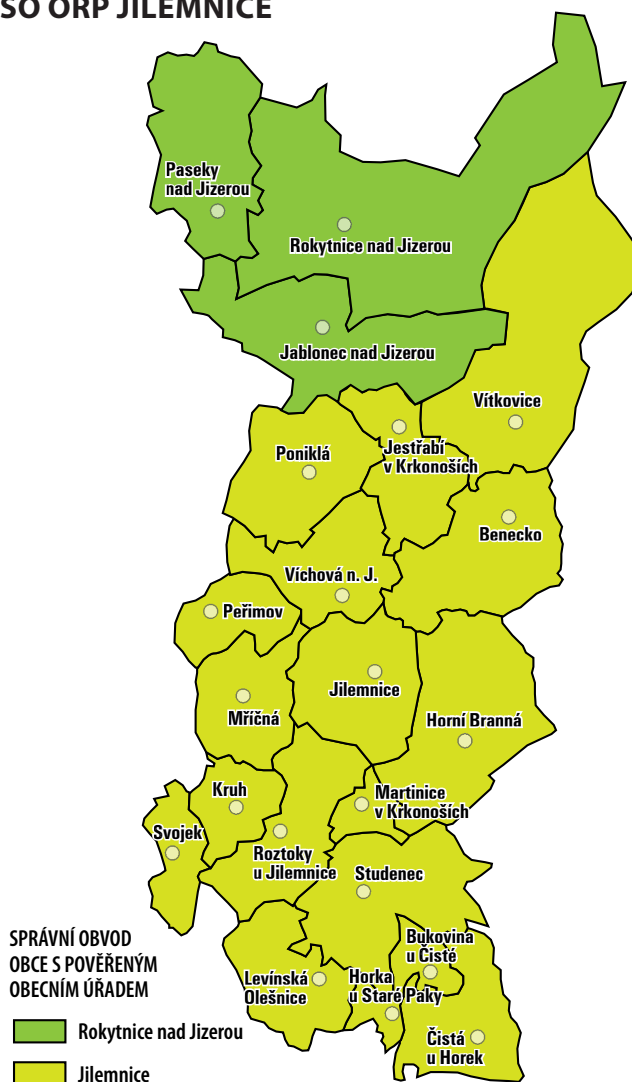
Do působnosti POU Jilemnice nespádají všechny obce v rámci působnosti ORP Jilemnice – sever ORP, tedy obce Rokytnice nad Jizerou, Paseky nad Jizerou a Jablonec nad Jizerou spadají do SO POU Rokytnice nad Jizerou a tvoří si vlastní komunitní plán sociálních služeb:

<http://www.mesto-rokytnice.cz/component/phocadownload/category/76-komunitni-planovani-socialnich-sluzebzerou>.

Předkládaný komunitní plán je zpracován pro tyto obce:

Benecko
 Bukovina u Čisté
 Čistá u Horek
 Horka u Staré Paky
 Horní Branná
 Jestřabí v Krkonoších
 Jilemnice
 Kruh
 Levínská Olešnice
 Martinice v Krkonoších
 Mříčná
 Peřimov
 Poniklá
 Rostoky u Jilemnice
 Studenec
 Svojek
 Víchová nad Jizerou
 Vítkovice v Krkonoších

SO ORP JILEMNICE

B. 2. ANALÝZA DOSTUPNOSTI A POTŘEBNOSTI SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

B. 2. 1. Demografické závěry

Celkový počet obyvatel SO POU Jilemnice se v čase příliš nemění. **Podstatné je kontinuální zvyšování průměrného věku populace.** Za 15 let se průměrný věk obyvatel Jilemnicka zvýšil téměř o 3, 5 roku. Z analýzy věkové struktury tak lze předpokládat, že v SO POU Jilemnice bude dále přibývat osob v nejvyšším věku, na tyto osoby bude potřeba zaměřit sociální služby.

Z analýzy vyplývá, že SO POU Jilemnice i okres Semily se od věkové struktury ČR a Libereckého kraje nijak výrazně neliší. Oblast Jilemnice má aktuálně mírně vyšší podíl mladých lidí než ČR/Liberecký kraj. Avšak z hlediska stáří populace, patří okres Semily mezi okresy s vyšším podílem osob ve věkových skupinách nad 70 let. Do budoucna bude nutné počítat s tím, že populace SO POU Jilemnice bude stárnout mírně rychleji než populace České republiky nebo Libereckého kraje celkově. Podrobněji viz.:

http://www.mestojilemnice.cz/data/jil_files/10073/analyzapotrebnostiadostupnostisoc.sl.-final.pdf

B. 2. 2. Sociální služby na Jilemnicku

V době zpracování nového komunitního plánu mělo přímo v Jilemnici zázemí 12 sociálních služeb. Dalších 8, které působí v SO POU, mají výchozí bod mimo město Jilemnice. Tyto služby jsou převážně terénní, některé také ambulanti. Od ledna 2018 mají občané SO POU Jilemnice možnost využít pobytovou sociální službu Dětského centra Jilemnice – odlehčovací služby pro těžce zdravotně postižené osoby do 30 let věku. Za ostatními pobytovými službami musí obyvatelé dojíždět do vzdálenějších, měst (Semily, Rokytnice nad Jizerou, atd.).

Město Jilemnice spravuje svoji Základní síť sociálních služeb (viz. příloha č. 1.), jejímž prostřednictvím zajišťuje dostupnost sociálních služeb na Jilemnicku.

Sociální služby, které jsou poskytovány přímo na území SO POU Jilemnice, zahrnují všechny 4 cílové skupiny. Nejvíce možností péče mají OZP.

CÍLOVÉ SKUPINY

Cílová skupina	Příklady osob
Senioři	Osoby starší 65 let, soběstační, nesoběstační s různým stupněm závislosti
OZP	Tělesně, mentálně, duševně a smyslově postižení, kombinované postižení, rodiče se zdravotně postiženým dítětem
Rodiny s dětmi a mládež	Manželé s dětmi, nesezdané soužití rodičů s dětmi, děti žijící s jedním z rodičů, děti žijící u jiné fyzické osoby, děti v pěstounské nebo poručnické péči
OOSV	Osoby užívající návykové látky, vč. alkoholu, osoby bez přístřeší, osoby propuštěné z výkonu vazby nebo trestu, osoby nezaměstnané, osoby trpící chudobou, osoby, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností

B. 2. 3. Hlavní doporučení z Analýzy dostupnosti a potřebnosti sociálních služeb

- » Zaměřit se především na informovanost a osvětu v oblasti sociálních služeb
- » Zaměřit se na dostupnou dopravu po regionu
- » Zaměřit se na efektivní komunitní plánování
- » Zaměřit se na vytvoření systému sociálního bydlení na Jilemnicku

B. 3. ANALÝZA INDIKÁTORŮ ZDRAVOTNÍHO STAVU OBYVATEL JILEMNICE

Z aktuálně zpracované analýzy zdravotního stavu obyvatel ORP Jilemnice plyne stárnutí populace jako podstatný jev v území, což potvrzuje i tzv. index stáří (číselný poměr mezi počtem osob ve věku nad 65 let a počtem osob ve věku do 14 let, přepočtený na 100 obyvatel). Za posledních 15 let se v ORP Jilemnice zvýšil počet osob nad 80 let věku o 279 osob. Tato věková skupina seniorů a jejich rodiny potřebuje a bude potřebovat podporu a širokou škálu sociálních a zdravotních služeb. Současně je potřeba podporovat takové aktivity a programy, které povedou seniory k aktivní péči o vlastní zdraví, aby byla co nejdéle zachována jejich soběstačnost a dobrý funkční stav.

Hlavní závěry Analýzy indikátorů zdravotního stavu obyvatel Jilemnice

- » počet obyvatel za sledované období (2003–2015) poklesl o 707 osob
- » klesá počet dětí ve věku do 14 let (pokles o 418)
- » nárůst osob nad 65 let (rok 2015 o 905 osob)
- » nejčastější příčina úmrtí jsou u obou pohlaví nemoci oběhové soustavy (necelá polovina úmrtí), následují nádorová onemocnění (23 %)
- » celková standardizovaná úmrtnost vykazuje sestupný trend, který se shoduje s průměrným poklesem úmrtnosti v celé ČR, po celé sledované období je u mužů úmrtnost vyšší než u žen

B. 4. DATA Z JEDNOTLIVÝCH OBCÍ

Benecko

Počet obyvatel k 31. 12. 2017 1057

Počet obyvatel se od roku 2003 snížil o 85 osob.

Obec finančně podporuje Svaz tělesně a zdravotně postižených (3 tis. Kč) a SONS Semily (1 tis. Kč). V obci působí tyto pomáhající organizace: Farní charita Studenec, Diakonie ČCE středisko Světlo ve Vrchlabí a Pečovatelská služba Vrchlabí (nákupy rozvozy obědů, úklid). Obec podporuje místní spolky při organizaci akcí pro veřejnost (Sokol, hasiči apod.)

Bukovina u Čisté

Počet obyvatel k 31. 12. 2017 214

Počet obyvatel od roku 2003 vzrostl o 28 osob.

Obec finančně podporovala Pečovatelenskou službu Dolní Kalná, v současné době již není aktuální. Podporu obce mají místní dobrovolné spolky především hasičský spolek. Obec poskytuje jednorázové finanční příspěvky na pravidelné akce místního spolku (hasičský ples, den dětí apod.).

Čistá u Horek

Počet obyvatel k 31. 12. 2017 560

Počet obyvatel se od roku 2003 zvýšil o 19 osob.

Obec se podílí na fungování sociálních služeb formou finančních darů, podporuje Pečovatelenskou službu Dolní Kalná a Služby sociální péče Tereza. Do obce zajíždí Farní charita Studenec poskytující zdravotnické služby. Obec zajišťuje pro své občany drobné nákupy dle aktuální potřeby, poskytuje možnost využití odběru obědů za zvýhodněnou cenu přímo v místní restauraci. Tyto služby se setkávají s velkým zájmem nejen ze strany seniorů, pro něž byla tato služba primárně určena. Obec podporuje všechny místní spolky formou věcných darů, které jsou využity na konkrétní akce. Sama obec ve spolupráci s místními spolky organizuje tradiční pouť. Občané se v případě potřeby zajištění služby či péče o blízkou osobu s důvěrou obracejí na obec.

Horka u Staré Paky

Počet obyvatel k 31. 12. 2018 245

Počet obyvatel se od roku 2003 snížil o 19 osob.

Obec má finanční rezervu na případné financování soc. služeb. V současné době podporuje Svaz tělesně postižených a Pečovatelenskou službu Dolní Kalná. Obec zajišťuje dovoz obědů pro občany (Scholarest Jilemnice), aktuálně využíváno 10 občany. Místní spolky jsou obcí podporovány přímou finanční podporou (hasiči – 25 tis. Kč, Sokol – 25 tis. Kč). Tyto spolky organizují všechny akce pro veřejnost v obci.

Horní Branná

Počet obyvatel k 31. 12. 2017 1874

Počet obyvatel od roku 2003 vzrostl o 76 osob.

Obec podporuje přímou finanční částkou Diakonii ČCE – středisko Světlo ve Vrchlábí, Svaz diabetiků Vrchlábí, Klub neslyšících, Svaz tělesně postižených, Dětské centrum Jilemnice. V obci výborně funguje Dům s pečovatelskou službou s kapacitou 28 bytů. Pečovatelská služba zajišťuje během pracovního týdne terénní služby pro občany (běžné sebeobslužné úkony, nákupy, apod.). O víkendech doplňuje tuto službu Diakonie ČCE – středisko Světlo ve Vrchlábí. Terénní zdravotnické služby poskytuje pro obec Farní charita Studenec. Obec zřídila na vlastní náklady v DPS byt pro klienty se 4. stupněm závislosti. Klienti DPS mohou pravidelně využívat služeb pedikérky a fyzioterapeutky. Každou středu funguje Senior klub prioritně pro klienty DPS. Obec má vlastní dotační program, kdy dle relevantních ukazatelů rozdělí finanční částku mezi místní spolky. V roce 2018 byla rozdělena částka 755, 4 tis. Kč. Obec zajišťuje rozvoz obědů ze školní jídelny do místních školek a přímo k občanům domů. Akce pro veřejnost jsou organizovány ve vzájemné spolupráci obce a místních spolků.

Jestřábí v Krkonoších

Počet obyvatel k 31. 12. 2017 246

Počet obyvatel od roku 2003 vzrostl o 3 osoby.

Obec přispívá ročně částkou 1, 5 tis. Kč na fungování Českého svazu diabetiků. Mimo režim sociálních služeb zajišťuje pro své občany rozvoz obědů pro seniory, operativně pomoc občanům v naléhavých situacích (doprava k lékaři, nákupy atd.).

Jilemnice

Počet obyvatel k 31. 12. 2017 ..... 5 436

Počet obyvatel se od roku 2003 snížil o 341 osob.

Město Jilemnice provozuje vlastní pečovatelskou službu s 8 pracovníky v přímé péči, která je zajišťována terénní a ambulantní formou pro jilemnické občany. Dále je zřizovatelem Dětského centra Jilemnice, které aktuálně nabízí 4 druhy sociálních služeb zajišťované terénní, ambulantní i pobytovou formou: denní a týdenní stacionář pro děti od 1 roku do 15 let, osobní asistence a odlehčovací služby pro těžce zdravotně postižené osoby do 30 let věku. Služby využívají i klienti Královéhradeckého kraje. Kromě vlastních služeb se město Jilemnice podílí na spolufinancování sociálních služeb zařazených v Základní síti sociálních služeb města Jilemnice, a to formou individuální dotace ve výši 10 % nákladů na občana Jilemnice. Pro tyto účely bylo pro rok 2018 v rozpočtu města vyčleněno 300 tis. Kč. Sociální služby doplňuje v Jilemnici zdravotní péče zajišťovaná Farní charitou Studenec. Od roku 2016, kdy vznikla Pracovní skupina pro sociální bydlení, jsou ve městě vytvářeny podmínky pro dostupné bydlení jako nedílné součásti sociálního bydlení. V Domě s pečovatelskou službou jsou tři byty vyčleněny pro sociální účely, které jsou určeny osobám ve věku 55+ v nepříznivé životní situaci, přímo ohrožené sociálním vyloučením a osobám s těžkým chronickým onemocněním, nebo s trvalým zdravotním handicapem, ohroženým sociálním vyloučením. Ve městě probíhá úzká spolupráce s Oblastní charitou Jilemnice v sociální oblasti. Díky tomu vznikla charitní sprcha. Charitní šatník nastavil pravidla pro cílenou podporu sociálně potřebných, pro něž jsou navíc připraveny potravinové balíčky. Od září 2018 je v provozu charitní taxi pro jilemnické občany s možností dalšího využití ve spádovém obvodu. Město Jilemnice je zapojeno v projektu Zdravé město. Pod jeho hlavičkou realizuje projekt „Rozvoj MA21 v Jilemnici“, díky kterému podporuje aktivní stárnutí, a to formou aktivního zahradničení, nordic walking, a také díky novému hřišti na pétanque. Díky projektu mohl také vzniknout tento Komunitní plán sociálních služeb regionu Jilemnicko. Rozvoz obědů po Jilemnici je zajištěn restauračními zařízeními. Město podporuje místní spolky formou grantového programu, kde bylo v roce 2018 vyčleněno 1 mil. Kč

Kruh

Počet obyvatel k 31. 12. 2017 471

Počet obyvatel se od roku 2003 snížil o 27 osob.

Obec má finanční rezervu na financování sociálních služeb, v současné době žádná pomáhající organizace po obci nic nepožaduje. Obec má dostatečné informace o sociálních službách, v případě potřeby je poskytne svým občanům. Většinou si však občané zajistí sociální služby sami, obec v tomto ohledu již dlouho nikdo nekontaktoval. Občanům je nabízena služba rozvoz obědů zdarma, aktuálně ji využívá kolem 20 seniorů. Podpora místních spolků je zajištěna přímou finanční podporou (max. 49 tis. Kč na spolek), využívají hasiči, Červený kříž, Sokol. O sofistikované spolupráci obce a místních spolků svědčí nepochybně to, že se obec stala vesnicí Libereckého kraje pro rok 2017, což přineslo obci nemalou finanční částku využitou na rozvoj obce.

Levínská Olešnice

Počet obyvatel k 31. 12. 2017 363

Počet obyvatel se od roku 2003 snížil o 2 osoby.

Obec poskytuje finanční dary Diakonii ČCE – středisko Světlo ve Vrchlabí 7 tis. Kč, Dětskému centru Jilemnice 7 tis. Kč, Svazu tělesně postižených Jilemnice 2 tis. Kč, Svazu diabetiků MO Mříčná 2 tis. Kč. Obec zajišťuje pro seniory možnost odebírání obědů v jídelně místní mateřské školy. Mají vytipované osamělé seniory, které pravidelně navštěvují a poskytují jim drobnou výpomoc (donáška oběda, úklid sněhu apod.). Z důvodu absence prodejny potravin v obci je občanům nabízena možnost tzv. nákupu do tašek, kdy 2x týdně soukromá firma doveze občanům objednaný nákup. Tato služba je financována z obecního rozpočtu. Obec podporuje kulturní a společenské akce pro občany všech věkových kategorií.

Martinice v Krkonoších

Počet obyvatel k 31. 12. 2017 605

Počet obyvatel od roku 2003 vzrostl o 42 osob.

Obec poskytuje pravidelné finanční dary sociálním službám, které zajíždějí do obce. Vhodnými způsoby se snaží směřovat sociálně slabší jedince k využití odborné sociální či lékařské pomoci. Mimo režim soc. služeb obec poskytuje příspěvky fungujícím spolkům a organizacím (diabetici, Svaz tělesně postižených). Obec má v rozpočtu vyčleněny finanční prostředky na řešení nenadálých životních situací občanů. Vzhledem k velmi nízkému průměrnému věku občanů se obec ve spolupráci s místními spolky snaží zajistit dostatečné kulturní a sportovní vyžití v rámci obce.

Mříčná

Počet obyvatel k 31. 12. 2017 578

Počet obyvatel se od roku 2003 zvýšil o 105 osob.

Obec ročně přispívá finančními dary Svazu diabetiků, Svazu tělesně postižených, Centru pro zdravotně postižené Libereckého kraje. V rozpočtu obce je částka určená na okamžitou sociální výpomoc občanům, kteří by se ocitli v nepříznivé sociální situaci. Momentálně po obci nikdo v této souvislosti nic nepožaduje. V rámci obce je zajištěn rozvoz obědů zdarma z obecní restaurace pro seniory a matky na rodičovské dovolené za zvýhodněnou cenu. Obec podporuje místní spolky přímou finanční podporou a velmi aktivně se podílí na kulturním a sportovním životě v obci (dřevosochání, vlastní pouť, rukodělné aktivity, naučné stezky apod.)

Peřimov

Počet obyvatel k 31. 12. 2017 254

Počet obyvatel se od roku 2003 zvýšil o 45 osob.

Obec poskytuje finanční dar FOKUSu Semily, v jehož péči je jeden občan. V případě zájmu občanů zajišťuje obec rozvoz obědů zdarma po obci.

Poniklá

Počet obyvatel k 31. 12. 2017 1140

Počet obyvatel se od roku 2003 snížil o 107 osob.

Obec provozuje vlastní terénní pečovatelskou službu (1, 5 úvazku), na tuto službu řádově doplácí 50–200 tis. Kč ročně. Pečovatelská služba zajišťuje také rozvoz obědů po obci, rozvoz léků apod. Místní spolky jsou podporovány formou dotačního programu, který je alokován částkou 500 tis. Kč. Většinu aktivit a akcí pro veřejnost zajišťují spolky ve spolupráci s obcí (např. Pohádkový les). Sousedská výpomoc v obci funguje především v rámci komunity jednotlivých spolků. Obec se snaží mimo režim sociálních služeb pomáhat všem svým občanům dle jejich aktuálních potřeb.

Roztoky u Jilemnice

Počet obyvatel k 31. 12. 2017 1037

Počet obyvatel se od roku 2003 zvýšil o 101 osob.

Obec poskytuje finanční dar pro Služby sociální péče TEREZA. Finanční dary jsou poskytovány neziskovým organizacím – Český svaz včelařů, Sbor dobrovolných hasičů, TJ Sokol, celkem je mezi tyto organizace rozděleno cca 229 tis. Kč ročně. Místní organizace využívají tyto finance na pořádání akcí pro širokou veřejnost a na podporu komunitního života v obci. Obec pro účely těchto akcí zapůjčuje sokolovnu a multifunkční hřiště. Sama obec také organizuje pro občany významné akce např. Krakonošova tržnice, Dětský den, Hurá prázdniny apod. V rámci obce je zajištěn rozvoz obědů zdarma z obecní restaurace pro seniory a matky na rodičovské dovolené za zvýhodněnou cenu. V rámci obce je zajištěn rozvoz obědů zdarma z obecní restaurace pro seniory a matky na rodičovské dovolené za zvýhodněnou cenu.

Studeneč

Počet obyvatel k 31. 12. 2017 1886

Počet obyvatel se od roku 2003 zvýšil o 152 osob.

Obec podporuje sociální služby formou finančních darů, jedná se o služby, které jsou buď přímo v obci nebo je občané obce využívají. Přímou finanční podporu mají Svaz tělesně postižených Semily, Hospic Červený Kostelec, Diakonie ČCE – středisko Světlo ve Vrchlabí, mobilní hospic DUHA Hořice, Dětské centrum Jilemnice, Svaz diabetiků, Život bez bariér Nová Paka, Služby sociální péče Tereza, Centrum pro ZP Libereckého kraje. Obec zajišťuje rozvoz obědů z místní školní jídelny, cena obědů je částečně dotována obcí. Služba je hojně využívána různými cílovými skupinami. Obec zaměstnává dvě pracovnice, které pomáhají občanům Studence (nákupy, pomoc při úkonech běžného denního života). Místní spolky jsou podporovány přímou finanční podporou z rozpočtu obce (hasiči, Sportovní klub, Orel, Tenisový klub, TJ Sokol, Hasiči Zálesní Lhota, TJ Sokol Zálesní Lhota.). V obci působí Farní charita Studeneč poskytující zdravotnické služby nejen pro občany obce. V současné době si obec na vlastní náklady vybuďovala nový multifunkční dům s pečovatelskou službou.

Svoječ

Počet obyvatel k 31. 12. 2017 169

Počet obyvatel od roku 2003 klesl o 13 osob.

Obec poskytuje každoročně finanční dary sociálně slabým spoluobčanům.

Výchová nad Jizerou

Počet obyvatel k 31. 12. 2017 936

Počet obyvatel se od roku 2003 zvýšil o 11 osob.

Obec pravidelně přispívá na fungování Českého svazu diabetiků (5 tis. Kč), Fokusu Semily (10 tis. Kč) Svazu tělesně postižených Semily (5 tis. Kč) a Centra pro zdravotně a tělesně postižené LK (15, 6 tis. Kč). Obec zajišťuje zdarma rozvoz obědů pro seniory. Obec aktivně podporuje místní spolky, které se snaží o zajištění a udržení kvalitního komunitního života v obci (např. Pohádkový les). Obec má vyčleněny finanční prostředky na vyšší podporu sociálních služeb i na podporu jednotlivých občanů, kteří by se dostali do těžké životní situace. V současné době po obci nikdo nic nepožaduje.

Vítkovice

Počet obyvatel k 31. 12. 2017 360

Počet obyvatel se od roku 2003 snížil o 35 osob.

Obec poskytuje finanční dar Diakonii ČCE – středisko Světlo ve Vrchlabí (10 tis. Kč ročně). Zajišťuje rozvoz obědů po obci seniorům a občanskou výpomoc s nákupy. Obec má vyčleněny finanční prostředky na podporu sociálních služeb i na podporu občanů, kteří by se dostali do těžké sociální situace. Aktuálně po obci nikdo nic požaduje. V případě potřeby je obec schopna zajistit pro občany např. dovoz nákupů, léků apod.

B. 5. SOCIÁLNÍ PRÁCE ÚŘADU

Sociální pracovníci úřadu definovali na základě řešených případů sociální jevy, které jsou pro správný obvod pověřeného obecního úřadu Jilemnice typické:

- » **Stárnutí populace,**
- » **Nedostatečná péče o pečující osoby**
- » **Nízkopříjmoví klienti sociálních služeb,**
- » **Nezaměstnanost** (*generační nezaměstnanost, motivace dlouhodobě nezaměstnaných pracovat /např. formou podporovaného zaměstnávání, práce na částečný úvazek/, práce na černo, nízká mzda, nekvalitní pracovní síla, pracovní morálka, atd.*),
- » **Závislosti** (*gamblerství, alkohol – zejména tolerance alkoholu u dětí, drogy – skrytá drogová scéna, snadná dostupnost drog, ve společnosti se stále posouvají hranice, co je ještě normální, chybí osobní odpovědnost, sexuální osvěta*),
- » **Zadluženost** (*často chybí osobní odpovědnost klienta, sociální práci i sociální služby je potřeba více zaměřit na vedení klienta k tomu, aby zadluženost přijal jako svůj problém a začal ho i takto řešit*).

Praxe ukazuje, že je potřeba se zaměřit na zajištění služeb pro sociálně vyloučené osoby. Pro tuto cílovou skupinu jsou sociální služby zpravidla nedostupné z důvodu sociální situace (závislosti, zadluženost, nízký nebo nulový příjem, atp). Zároveň se však díky způsobu svého života dostali do situace, kdy jim jejich zdravotní stav nedovolí žít bez pomoci další osoby. V regionu chybí nabídka zařízení typu chudobinec.

Dalším důvodem pro vytvoření navazujících služeb mimo rámec zákona o sociálních službách je skutečnost, že v oblasti sociálních služeb dochází k profesionalizaci. Strategie kraje a MPSV směřuje k tomu, že sociální služby budou poskytovat odbornou pomoc a podporu. Na obci pak bude, aby zajistila doplnění sociálních služeb v rámci sousedské výpomoci a komunitní spolupráce. Záměrem je vytvořit doplňkové služby k sociálním službám, které budou pokrývat potřeby osoby s nízkou mírou závislosti na pomoci druhé osoby a osob s nízkými nebo žádnými příjmy.

B. 6. SWOT ANALÝZA

Níže je provedena SWOT analýza zajištění (sociálních) služeb v SO POU Jilemnice. Zpracována je podle cílových skupin, protože i sociální služby v území jsou zajišťovány s ohledem na potřeby konkrétní cílové skupiny.

B. 6. 1. SWOT analýza potřeb cílové skupiny seniorů

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobře fungující pečovatelská služba v Horní Branné, Jilemnicí a Poniklé • ochota soc. služeb přizpůsobovat se poptávce • charitní taxi • přednášky k bezpečnosti a dluhové problematice (PČR, NNO) 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • absence denního stacionáře nebo pobytové odlehčovací služby • absence zařízení pro nízkopříjmové a bezpříjmové klienty • nízká kapacita terénní odlehčovací služby • Diakonie ČCE – středisko Světlo ve Vrchlábí, ukončuje k 31. 12. 2018 sociální službu osobní asistence pro oblast Jilemnicka, od 1. 1. 2019 není zajištěna náhrada • osamělost seniorů • nedostatek informací o dostupných službách • nedostatek pečovatelů a pracovníků v sociálních službách • bariérovost ve městě a na úřadech
<p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • systémová podpora státu pečujícím osobám • plánování sociálních služeb na úrovni ORP • spolufinancování služeb ze strany obcí, Libereckého kraje a státu • probíhající transformace pečovatelské služby v Jilemnicí (aktuálně rozšířená prac. doba do 19 h) • možnost vzniku navazujících služeb provozovaných mimo rámec zákona o sociálních službách 	<p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • růst počtu nízkopříjmových a bezpříjmových seniorů • nedostatek finančních prostředků na sociální služby • nedostatek kvalifikovaných pracovníků v sociální oblasti • demografický vývoj populace (stárnutí obyvatelstva) • přesah poskytovaných služeb mezi jednotlivými kraji • horský terén – velká dojezdovost – vyšší náklad na dopravu – vyšší podíl financování obce

Shrnutí

Podle prognózy ČSÚ bude v následujících letech stoupat počet seniorů, a to hlavně ve věku 80+. V této věkové skupině se předpokládá zvýšená potřeba péče a pomoci, a to nejen ze strany rodiny, ale také ze strany sociálních služeb. Jedná se o rizikovou skupinu i z pohledu možné zadluženosti a bezpečnosti. Je potřeba se zaměřit především na:

- » zajištění osobní asistence / pečovatelské služby pro celé spádové území pověřeného obecního úřadu Jilemnice
- » zřízení denního stacionáře nebo pobytové odlehčovací služby pro seniory
- » zvýšení informovanosti o soc. službách formou zjednodušení informací na webu města a pořízení letáček pro jednotlivé cílové skupiny
- » předkládat klientům jednoznačné a jednoduché informace o sociálních službách
- » podpora preventivních aktivit zaměřených na bezpečnost a dluhy
- » zabývat se vznikem zařízení / služby pro nízkopříjmové a bezpříjmové důchodce, bez domova, se závislostí, kteří se neobejdou bez pomoci jiné osoby
- » řešit přesah sociálních služeb na hranici krajů

B. 6. 2. SWOT analýza potřeb cílové skupiny osob se zdravotním postižením

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • fungující terénní služby pro OZP (podpora samostatného bydlení, pečovatelská služba, sociální rehabilitace, raná péče, atp.) • charitní taxi • navazující služby na služby Dětského centra (Život bez bariér Nová Paka, nové služby Dětského centra) 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • bariérovost (úřady, pošta, atd.) • nedostatek pracovních míst či dílen pro OZP • nízká informovanost o dostupných sociálních službách a příležitostech pro OZP • získávání informací od občanů o jejich potřebách • absence zařízení pro duševně nemocné • nedostatek sociálních bytů a vhodného bydlení • chybí pracovní místa na zkrácené úvazky • pomoc a péče o pečující osoby (vzdělávání, psychická podpora) • absence multidisciplinárního týmu pro OZP • pomoc pečujícím osobám (vzdělávání, psychologická podpora)
<p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • podpora státu při zaměstnávání OZP (dotace, daňové úlevy od státu) • politická podpora • komunitní plánování sociálních služeb • záměr Libereckého kraje vybudovat pobytové zařízení pro osoby s poruchou autistického spektra od 15 let ve Rváčově 	<p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatek financí • nedostatek kvalifikovaného personálu v sociálních službách • nedostatek psychiatrů a psychologů • stárnutí pečujících osob • vzrůstající počet osob s chronickým duševním onemocněním • přesah poskytovaných sociálních služeb mezi jednotlivými kraji

Shrnutí

Na území SO POU Jilemnice v současné době funguje několik sociálních služeb pro OZP. Tyto služby jsou zajišťovány terénní, ambulantní a pobytovou formou.

Na základě provedené SWOT analýzy je potřeba zaměřit se především na:

- » zlepšení informovanosti o sociálních službách (tisk letáčku pro OZP)
- » zjednodušit elektronickou verzi informací o sociálních službách (<http://mestojilemnice.cz/cz/socialni-sluzby/>)
- » zřízení denního stacionáře / chráněné dílny pro OZP / mobilních týmů pro osoby s chronickým duševním onemocněním
- » řešit bezbariérovost v rámci probíhajících i plánovaných investičních akcí města Jilemnice
- » řešit přesah služeb na hranici krajů
- » řešit systém sociálního bydlení
- » pomoc pečujícím osobám

B. 6. 3. SWOT analýza potřeb cílové skupiny rodiny s dětmi a mládež

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • komplexnost v péči o rodinu (SAS, OSPOD, poradny, od r. 2018 i dětský psycholog) • dostatek volnočasových aktivit, velký počet neziskových organizací pracujících s dětmi a mládeží • podpora města těmito organizacím prostřednictvím grantového programu • projekt OCH Jilemnice „Terapie hrou“ • od roku 2017 funkční multidisciplinární tým 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • nízká informovanost o dostupných sociálních službách • špatná bytová situace (startovací byty pro mladé) • nízká míra spolupráce mezi místními spolky navzájem • nízká kapacita Pedagogicko-psychologické poradny pro jilemnické klienty (sídlí v Semilech) • chybí pracovní místa na zkrácené úvazky • podmínky pro neorganizované volnočasové aktivity pro děti (dožívající dětská hřiště)
<p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • financování volnočasových aktivit u sociálně slabých rodin možno řešit formou mimořádné okamžité pomoci z ÚP • komunitní plánování sociálních služeb • využití financování z EU 	<p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatek finančních zdrojů na podporu prorodinných aktivit • dluhové pasti pro rodiny – zadlužování • sociální služby na hranici krajů • absence bezpečné zóny pro děti a mládež (ICM, volnočasový klub)

Shrnutí

Z provedené SWOT analýzy vyplývá, že v případě cílové skupiny rodiny s dětmi a mládež je potřeba zaměřit se na:

- » zařazení multidisciplinárního týmu do karet opatření
- » zkvalitnění informovanosti cílové skupiny o dostupných sociálních službách (vytvoření letáčků)
- » dětský psycholog (posílení kapacity)
- » řešit sociální bydlení pro rodiny s dětmi /samoživitelky / mladé
- » řešit přesah sociálních služeb na hranici krajů
- » řešení bezpečné zóny pro děti a mládež

B. 6. 4. SWOT analýza potřeb cílové skupiny osoby ohrožené sociálním vyloučením

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • sociální poradenství • navazující služby provozované mimo rámec zákona o sociálních službách (charitní šatník, potravinová výpomoc, hygienické zařízení pro osoby bez přístřeší) • spolupráce sociálního pracovníka Městského úřadu Jilemnice se službami a obcemi • charitní taxi 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • chybí pracovní místa na zkrácené úvazky • sociální bydlení • neochota ze strany OOSV svoji situaci řešit • nízká informovanost o sociálních službách • chybí zařízení pro nemocné, závislé osoby a nízkopříjmové osoby (především ženy)
<p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvyšování finanční gramotnosti • terénní sociální práce • komunitní plánování sociálních služeb • dotace 	<p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatek finančních prostředků • nedostatek specialistů a odborných pracovníků (psychiatrii, speciální pedagogové, apod.) • legální migrace za prací (cizinci) • sociální služby na hranici krajů

Shrnutí

Služby pro OOSV nejsou na Jilemnicku příliš rozšířené. V současné době fungují na území SO POU Jilemnice sociální služby terénní program pro osoby se závislostí, dluhové poradenství a intervenční centrum, které jsou zajišťovány terénní a ambulantní formou. Z provedené SWOT analýzy vyplývá, že je potřeba se zaměřit na:

- » zřízení krizového bytu
- » vytvoření systému sociálního bydlení na Jilemnicku
- » zkvalitnění informovanosti o sociálních službách pro OOSV (letáky pro cílovou skupinu)
- » efektivní komunitní plánování
- » podpořit vznik a rozvoj navazujících služeb provozovaných mimo rámec zákona o sociálních službách
- » osvěta v oblasti dluhové problematiky (přednášky o finanční gramotnosti)